

Abstrakt

Univerzita Karlova, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Katedra sociální a klinické farmacie

Student David Suchánek

Školitel PharmDr. Jan Kostříba, Ph.D.

Název diplomové práce Vyhrazené léčivé přípravky

Úvod: Na základě rozhodnutí o registraci se mohou vyhrazené léčivé přípravky (VLP) od roku 1998 prodávat bez lékařského předpisu mimo lékárny. Do kategorie VLP patří mimo jiné léčivé přípravky obsahující paracetamol a ibuprofen. V roce 2017 se v České republice prodejem VLP zabývalo 2368 prodejců VLP.

Cíle: Hlavním cílem práce je analýza časové, místní a finanční dostupnosti VLP a analýza bezpečnosti prodeje VLP mimo lékárny.

Metodika: Výzkum probíhal v období 12.–16. března 2018 v regionech Hradec Králové, Chrudim, Pardubice a Rychnov nad Kněžnou. Na základě proporčního rozdělení trhu v České republice bylo vybráno 50 prodejců VLP z databáze lékáren Státního ústavu pro kontrolu léčiv. Subjektem výzkumu byl 24letý muž požadující VLP na akutní bolest zubů. Získané údaje byly zaneseny do připraveného formuláře. Výsledky byly zpracovány pomocí deskriptivní statistiky.

Výsledky: Časová dostupnost VLP je zvýšena, především na čerpacích stanicích. Rozšířenou otevírací dobu o víkendy mělo 97,6 % prodejců. Místní dostupnost není výrazně zvýšena, umístění provozoven prodejců často odráží rozložení sítě lékáren. Medián vzdálenosti mezi prodejcem VLP a nejbližší lékárnou byl 526 metrů. Finanční dostupnost VLP je nižší než v lékárnách. Nesprávnou nebo žádnou informaci o užívání VLP poskytlo 42,5 % prodejců, 32,5 % prodejců odkázalo na příbalový informační leták (PIL). Cenová dostupnost VLP je nižší než v lékárnách.

Závěr: Byla popsána časová, místní a finanční dostupnost VLP. Bezpečnost je ovlivněna zdravotní gramotností zákazníků vzhledem ke skutečnosti, že prodejci nemají povinnost informovat zákazníka o užívání VLP ani odkazovat zákazníka na PIL.

Klíčová slova: vyhrazené léčivé přípravky, paracetamol, ibuprofen